

chapter11...

۱، ۲۶
هوالریم

11/17/2018

۱۱. ترانزیستور

۱

مدارهای الکتریکی و الکترونیکی فصل یازدهم: ترانزیستور

استاد درس: محمود ممتازپور
ceit.aut.ac.ir/~momtazpour

11/17/2018

فهرست مطالب

- انواع ترانزیستور
- کاربرد ترانزیستورها
- مدل ترانزیستور در مدارهای دیجیتال
- سوئیچ ایدهآل

2

11/17/2018

ترانزیستور

یک المان سه پایه، دارای دو نوع

BJT

MOSFET

BJT: Bipolar Junction Transistor

- BJT: Bipolar Junction Transistor
- MOSFET: Metal-Oxide-Semiconductor Field Effect Transistor

3

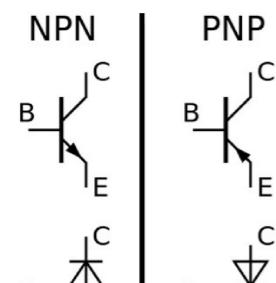
۱۱. ترانزیستور

مدارهای الکتریکی و الکترونیکی

3

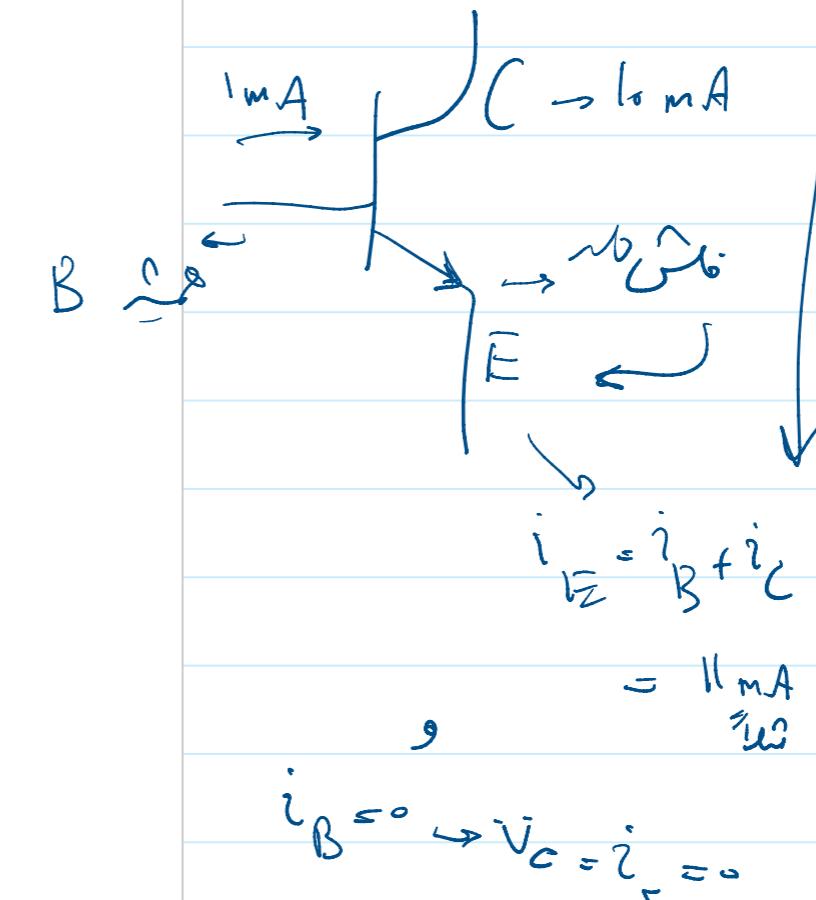
11/17/2018

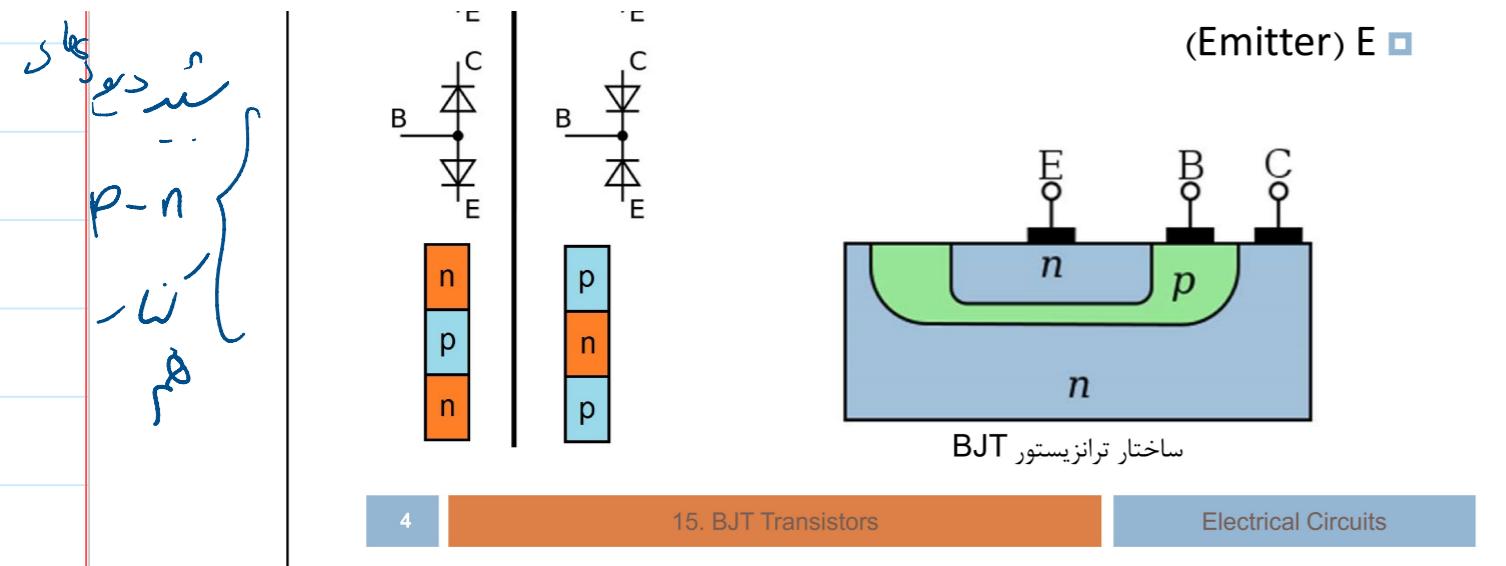
ترانزیستور BJT

دارای سه پایه به نامهای:
 (Base) B
 (Collector) C
 (Emitter) E

سند دارد

$$B = \frac{V_C}{V_E} = i_E = 0$$

$V_C = i_E = 0$

دکر i_E کم می شود، سایر جریان ها نیز کم می شوند

و جریان خروج زیاد شود

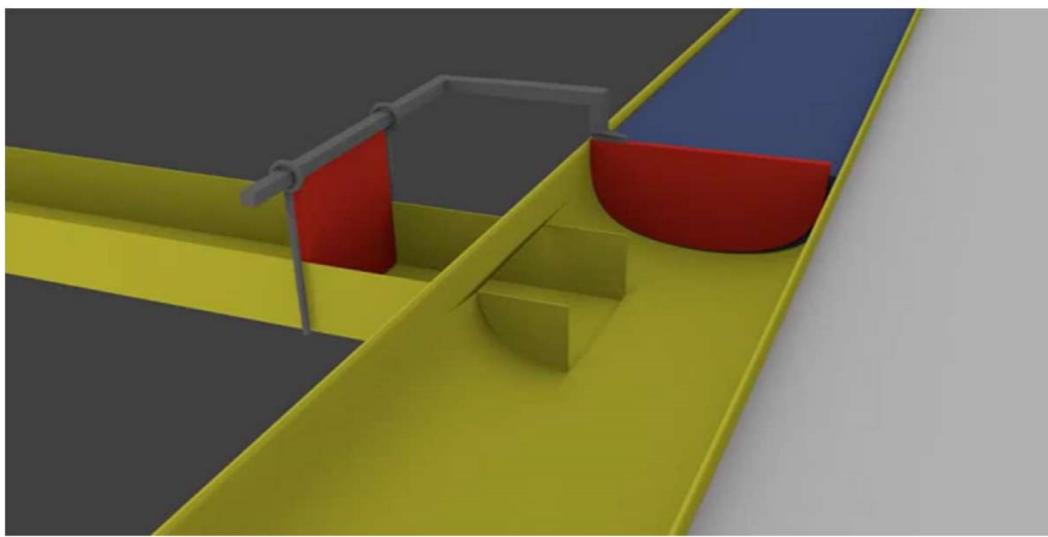
4

11/17/2018

نحوه عملکرد ترانزیستور BJT

عبور یک جریان کم از بیس، باعث عبور یک جریان زیاد بین کلکتور و امداد م شده.

◻ عبور یک جریان کم از بیس، باعث عبور یک جریان زیاد بین کلکتور و امیتر می‌شود.

5

15. BJT Transistors

Electrical Circuits

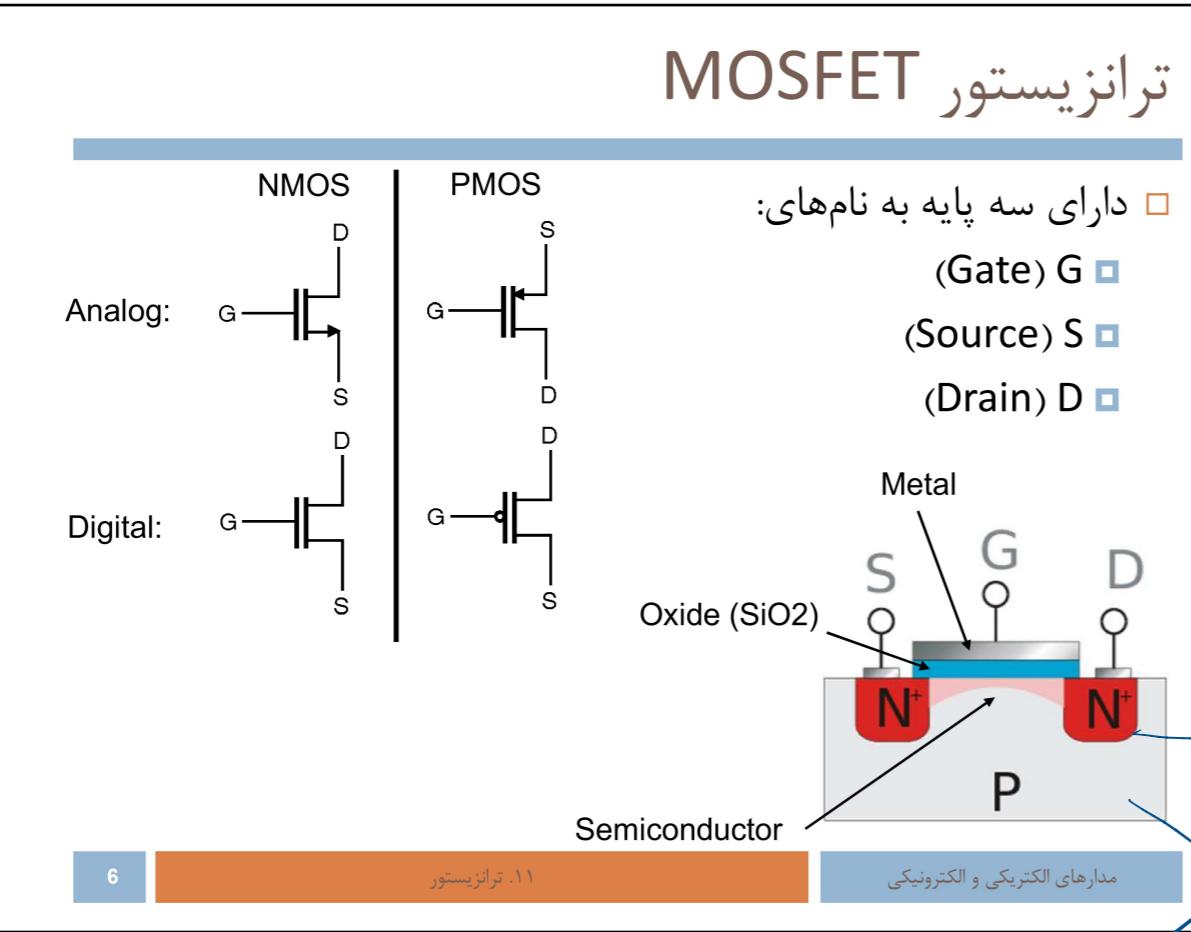
جی
GIF
هد

5

11/17/2018

Field Effect
FET $\rightarrow$ جیف
با وکسل های
انجام می شوند

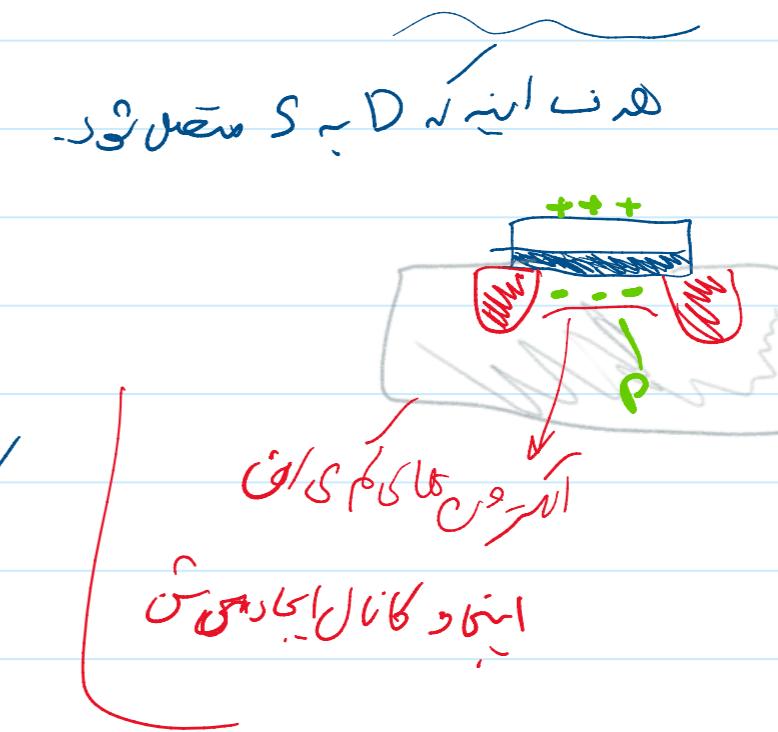
MOSFET ترانزیستور

تعداد کمی الکtron اینجا هست .

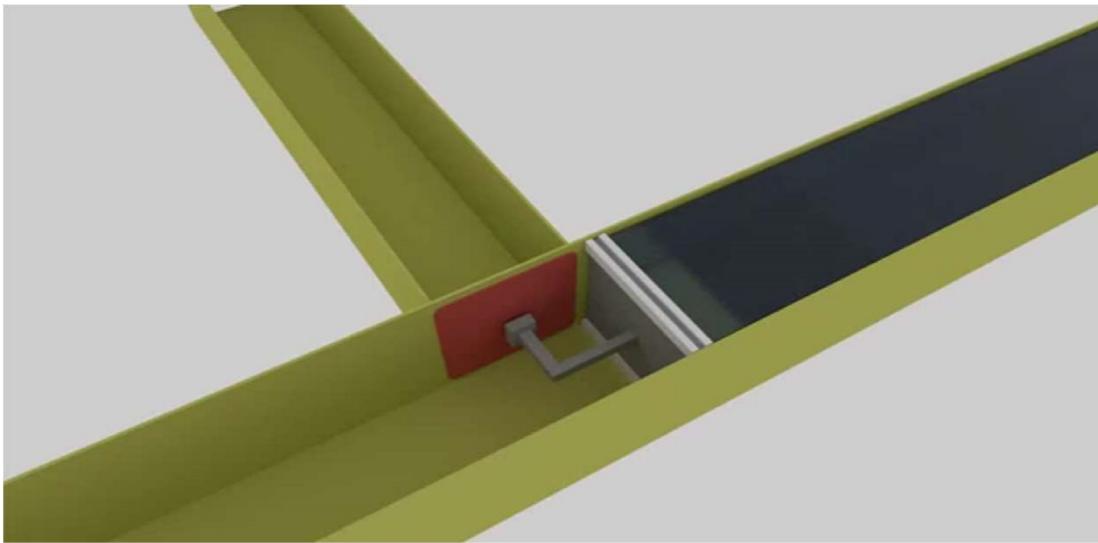
ايجا Gate اصد مرکز نداره

ولتاژ Gate اسماع فیلود

نحوه عملکرد ترانزیستور MOSFET

اعمال یک ولتاژ کافی به گیت، باعث عبور جریان متناسب بین درین و سورس می‌شود.

S

7

۱۱. ترانزیستور

مدارهای الکتریکی و الکترونیکی

D

7

فرقی نداره جگوری در دار
حرایسه هی
هر کام کر
دلتا اکسی
بن کرد
آنکه سود
(NMOS)

تفاوت‌های ترانزیستور BJT و MOSFET	
MOSFET	BJT
ساختار متقارن	ساختار نامتقارن
ولتاژ گیت، جریان سورس-درین را کنترل می‌کند.	جریان بیس، جریان کلکتور-امیتر را کنترل می‌کند.
توان مصرفی کم و مناسب برای مدارها با تعداد بسیار زیاد ترانزیستور	جریان ورودی)
مناسب برای مدارهای آنالوگ فرکانس بالا	مناسب برای مدارهای آنالوگ و دیجیتال
وابستگی زیاد بهره به دما	وابستگی کم بهره به دما

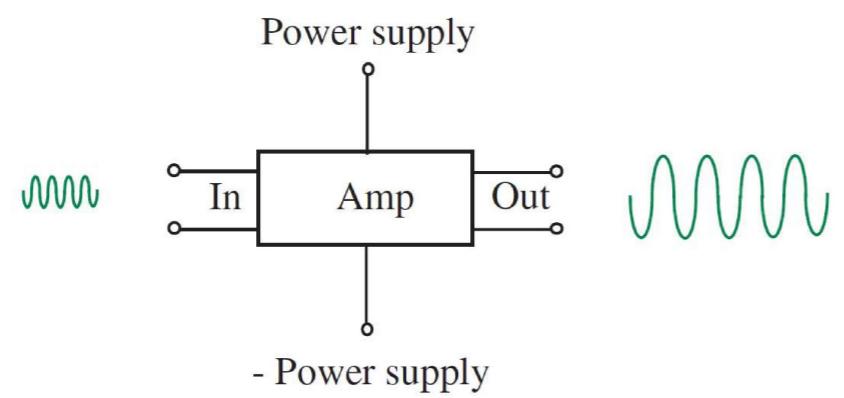
8   ۱۱. ترانزیستور   مدارهای الکتریکی و الکترونیکی

بازخواهی
باره باش سافت!

بره که هند را بسیار کند ورودی را؟

کاربردهای ترانزیستور

در مدارهای آنالوگ به عنوان تقویت‌کننده

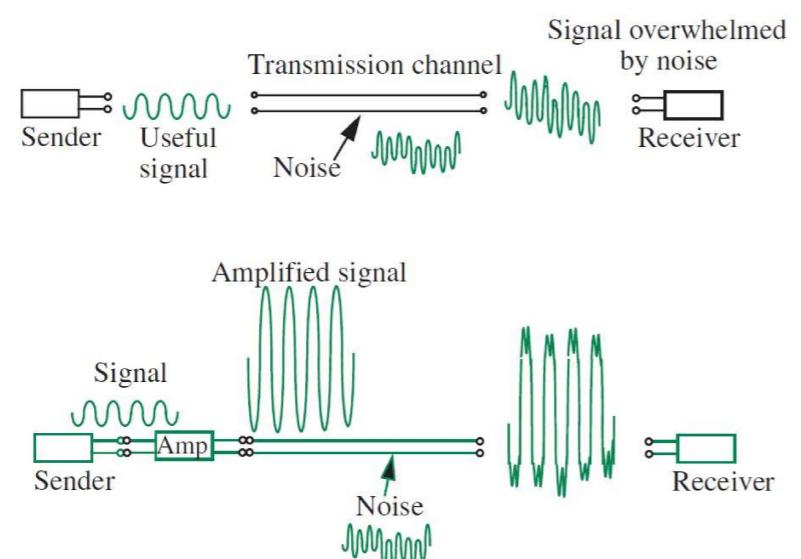

مثال: تقویت کردن سیگنال صوتی دریافتی از میکروفون

11/17/2018

کاربردهای ترانزیستور

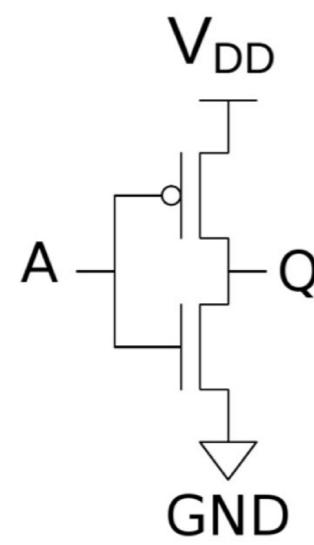
در مدارهای آنالوگ به عنوان تقویت‌کننده

11/17/2018

کاربردهای ترانزیستور

در مدارهای دیجیتال به عنوان سوئیچ

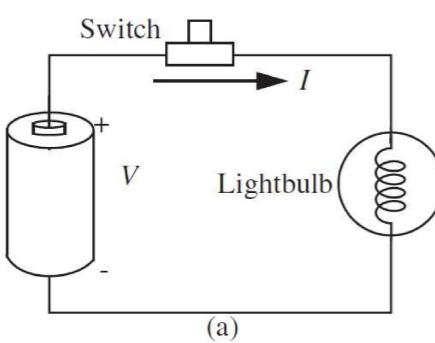

مثال: گیت اینورتر

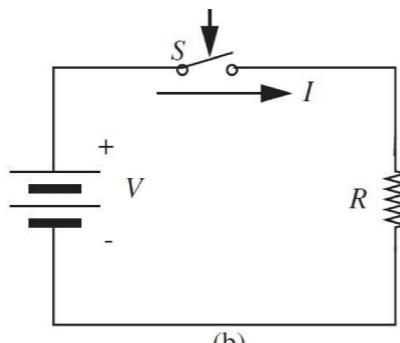
11/17/2018

مدل ترانزیستور به عنوان سوئیچ

□ مثال: روشن و خاموش کردن یک لامپ توسط یک سوئیچ

مدار فیزیکی

مدل الکتریکی

□ در بسیاری از کاربردها سوئیچی لازم داریم که بتوان خودش را با سیگنال الکتریکی کنترل کرد.

سیگنال الکتریکی کنترل کرد.

12

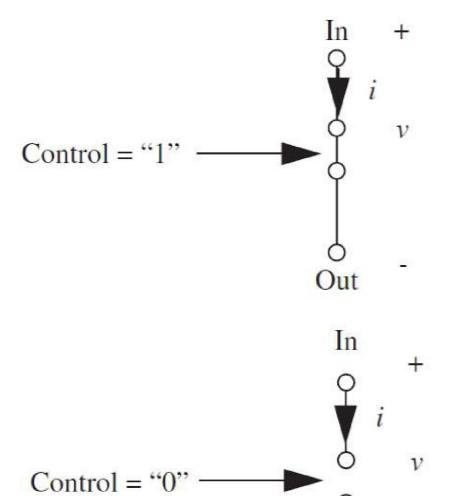
۱۱. ترانزیستور

مدارهای الکتریکی و الکترونیکی

12

11/17/2018

مدل ترانزیستور NMOS به عنوان سوئیچ

حالت روشن

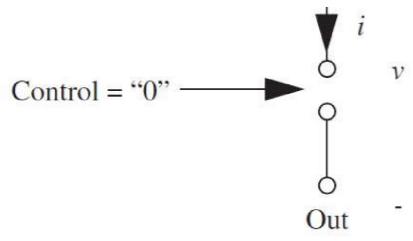
$$Control = 1 \rightarrow v = 0$$

حالت خاموش

$$Control = 0 \rightarrow i = 0$$

مدل سوئیچ

Switch

13

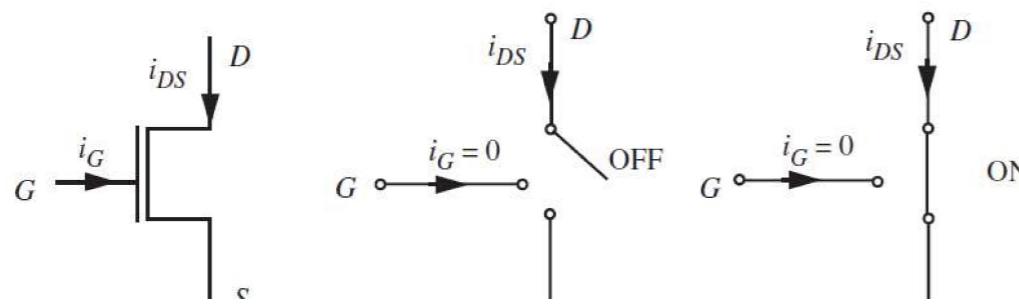
۱۱. ترانزیستور

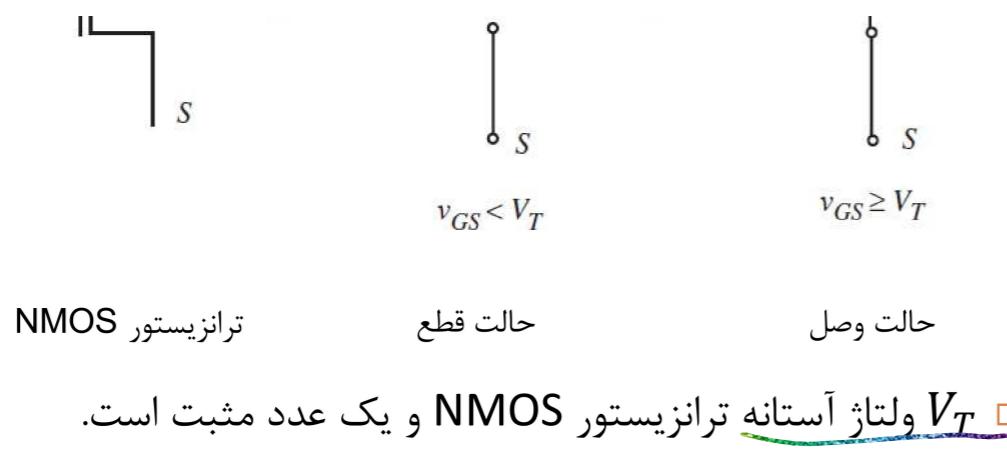
مدارهای الکتریکی و الکترونیکی

13

11/17/2018

ترانزیستور NMOS به عنوان سوئیچ

14

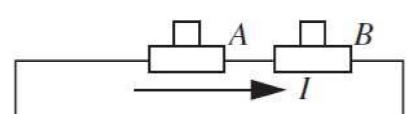
۱۱. ترانزیستور

مدارهای الکتریکی و الکترونیکی

14

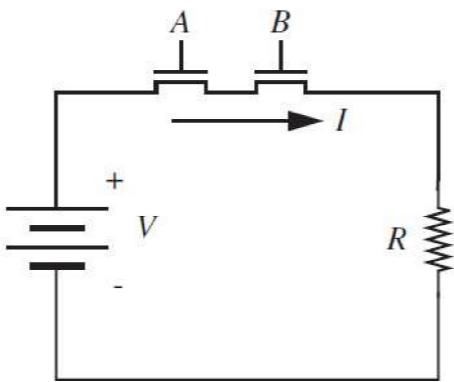
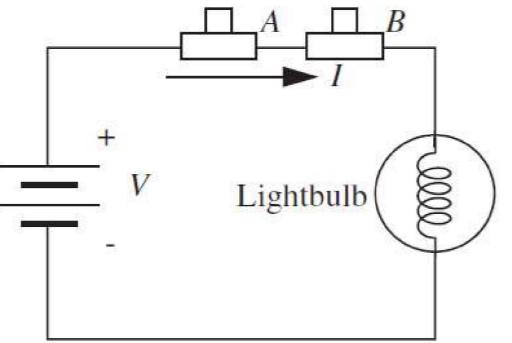
11/17/2018

ساخت گیتهای منطقی

مثال: اتصال سری دو سوئیچ

س. سیم سری ۲۰ سویچ

15

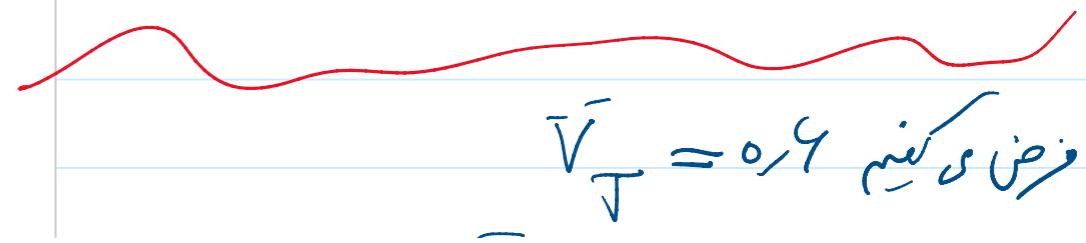
۱۱. ترانزیستور

مدارهای الکتریکی و الکترونیکی

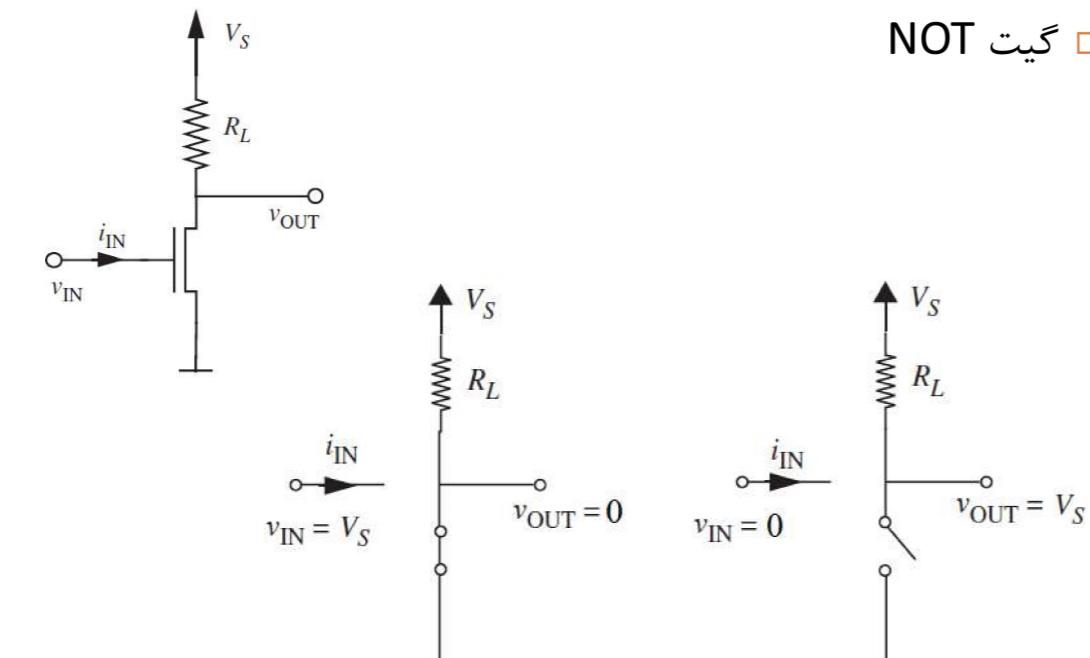
15

11/17/2018

ساخت گیت‌های منطقی

ساخت گیت‌های منطقی

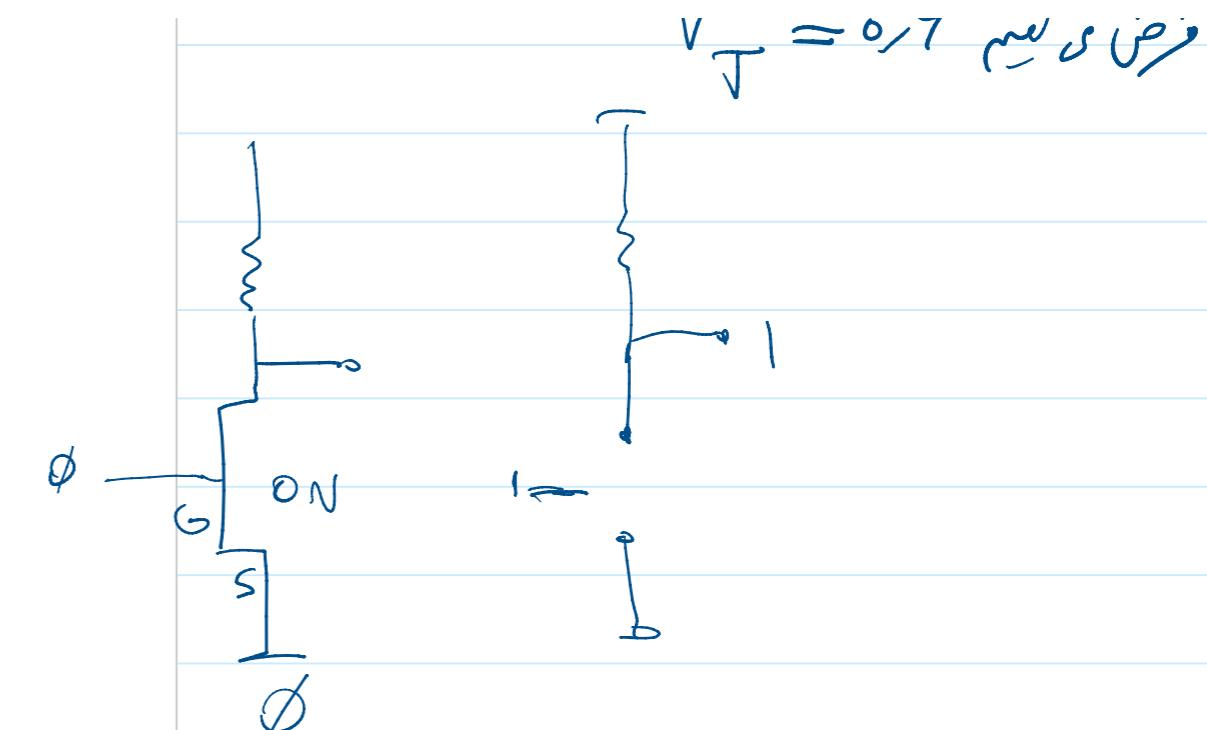

16

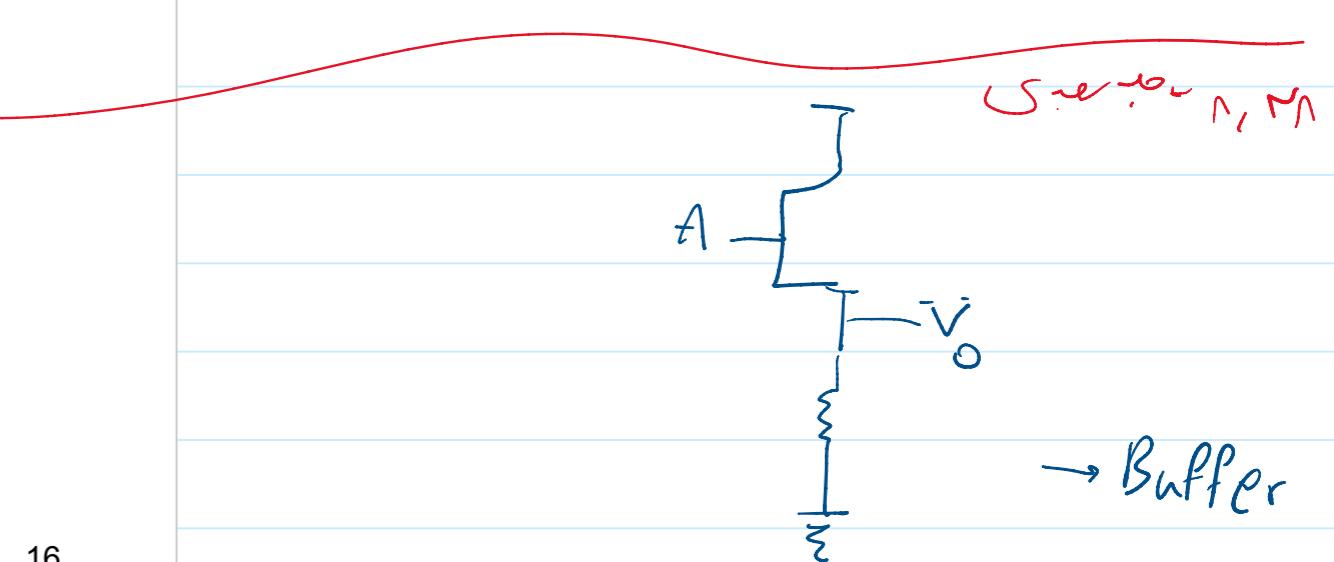
۱۱. ترانزیستور

مدارهای الکتریکی و الکترونیکی

NOT گیت

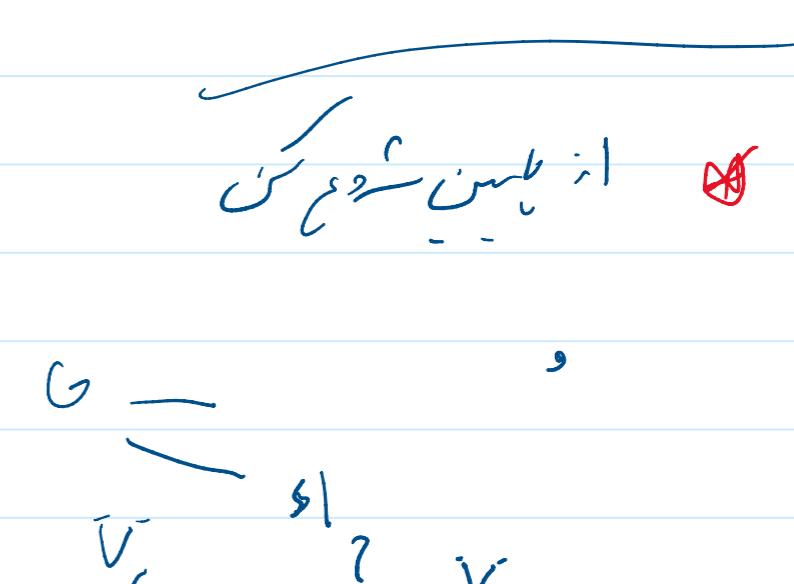
$$V_T = 0.7 \text{ فولت}$$

$\rightarrow$ Buffer

16

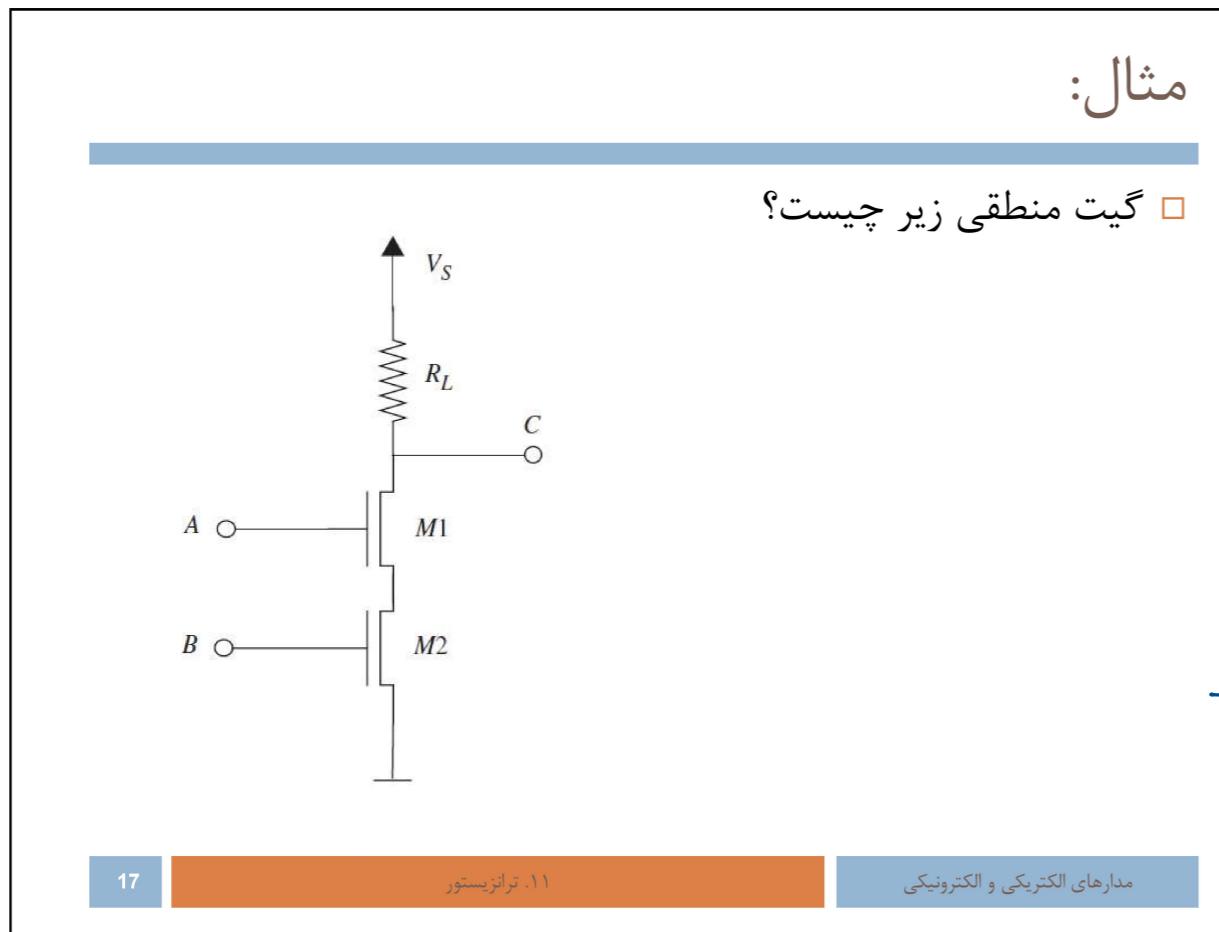
11/17/2018

$$G = ?$$

$$V_{out} = ?$$

$$V_+$$

NMOS (نماش مداری سیمی) PMOS (نماش مداری سیمی)

Trahs اولن خاوس بیدو سخنچو +

11/17/2018

V_{GS} ? V_T
 $\rightarrow V_{GS} > V_T \rightarrow$ S con

$\approx$,)

| $\approx$ con

→ gate NAND

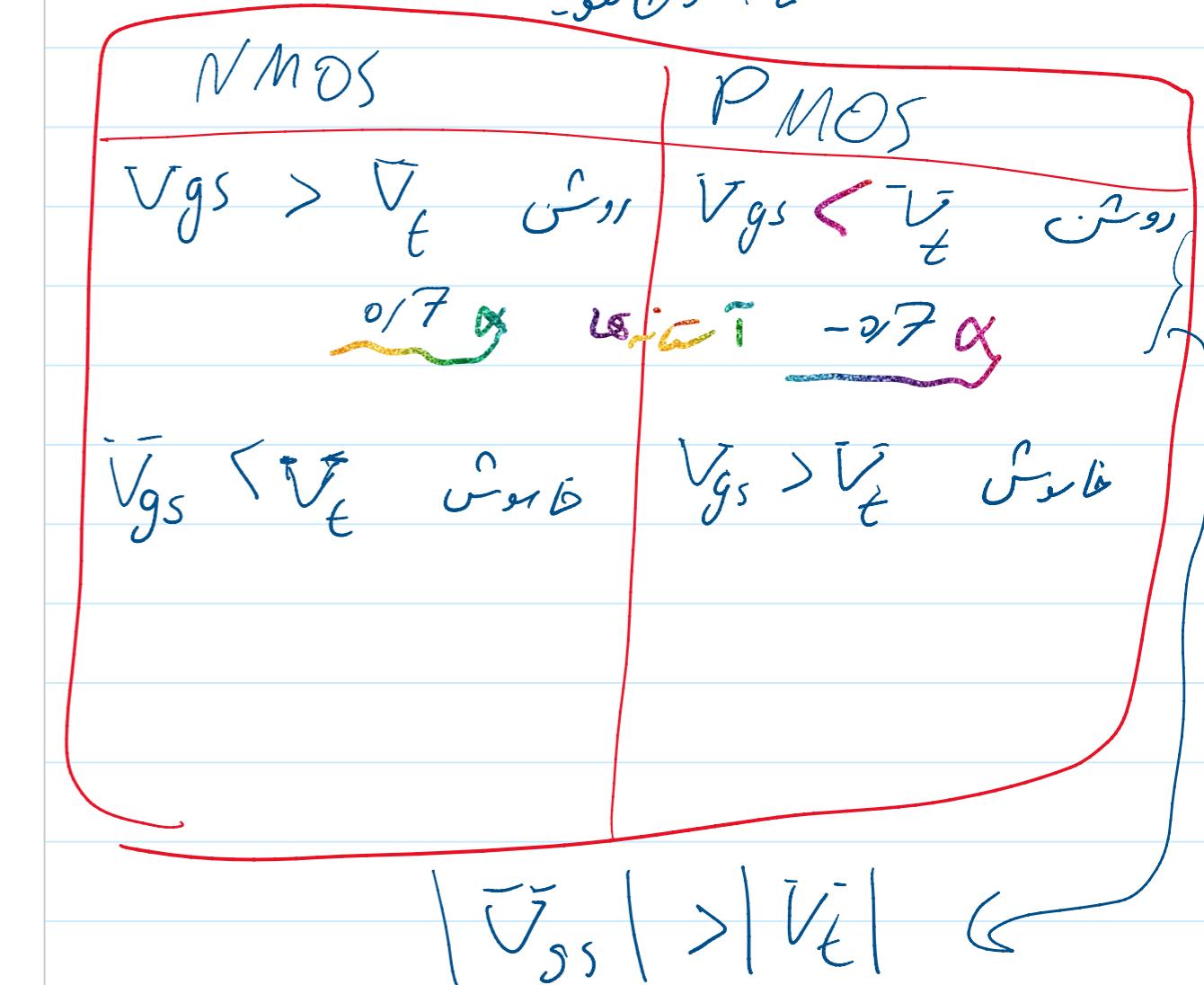
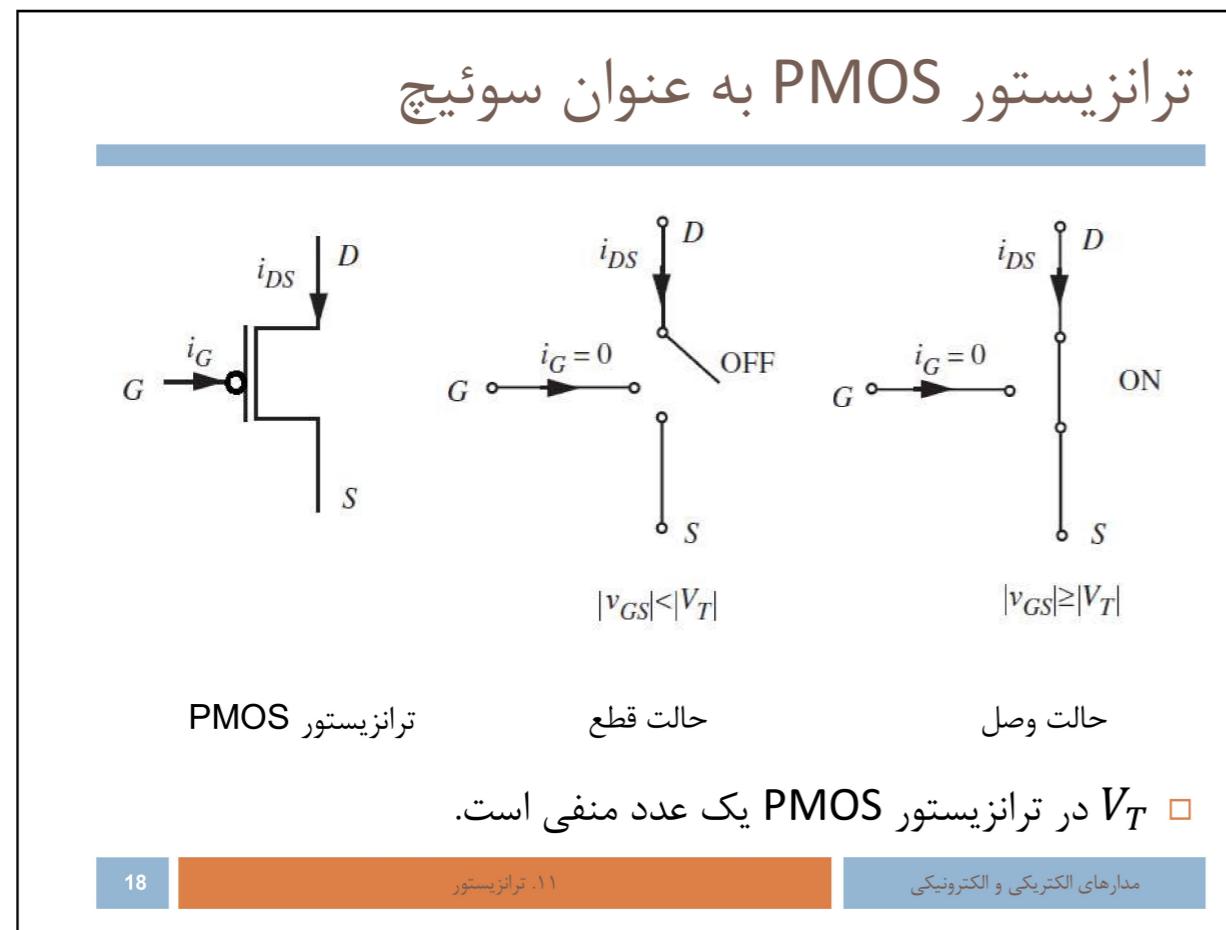
نکات موقتی $\leftarrow$ در ترتیب سیورها میانی $\leftarrow$ $C \in NOR$

A	B	Y
∅	∅	1
∅	1	0
1	∅	0
1	1	0

Forces Transférées

Two Lines ①

که اگر استرن S را ای اسکر
به دلتا کر و میان
که ای اسکر به سین ترین S را داشت
و ترا وصل است

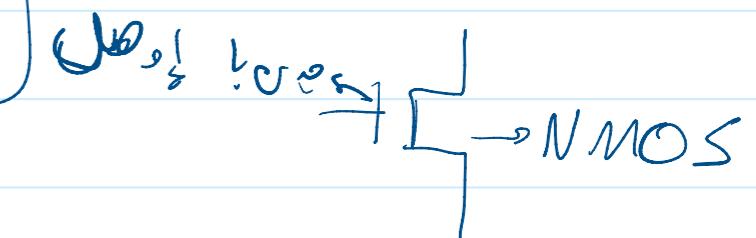
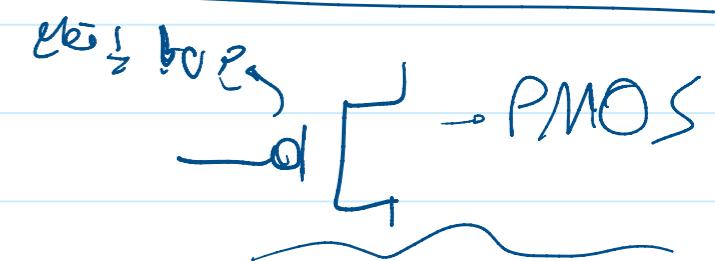
و همه زمان دهل دسته کاسته اند حافظه های
زنگنه هم ترد اد باید به
محاسبه کنم شود.

۱۱۰. هنوزم اینجوری گفت نه سازم $\rightarrow$ تو اون زیاد صرفی
نه کار معنی استفا ده $\rightarrow$ وقتی بینه همچشمی کن

۱۱/۱۷/۲۰۱۸ - جلسه ای انجام شده در مورد CMOS

- سمت کم آر بولم توکال است

- دانشی داشتی داشته باشید

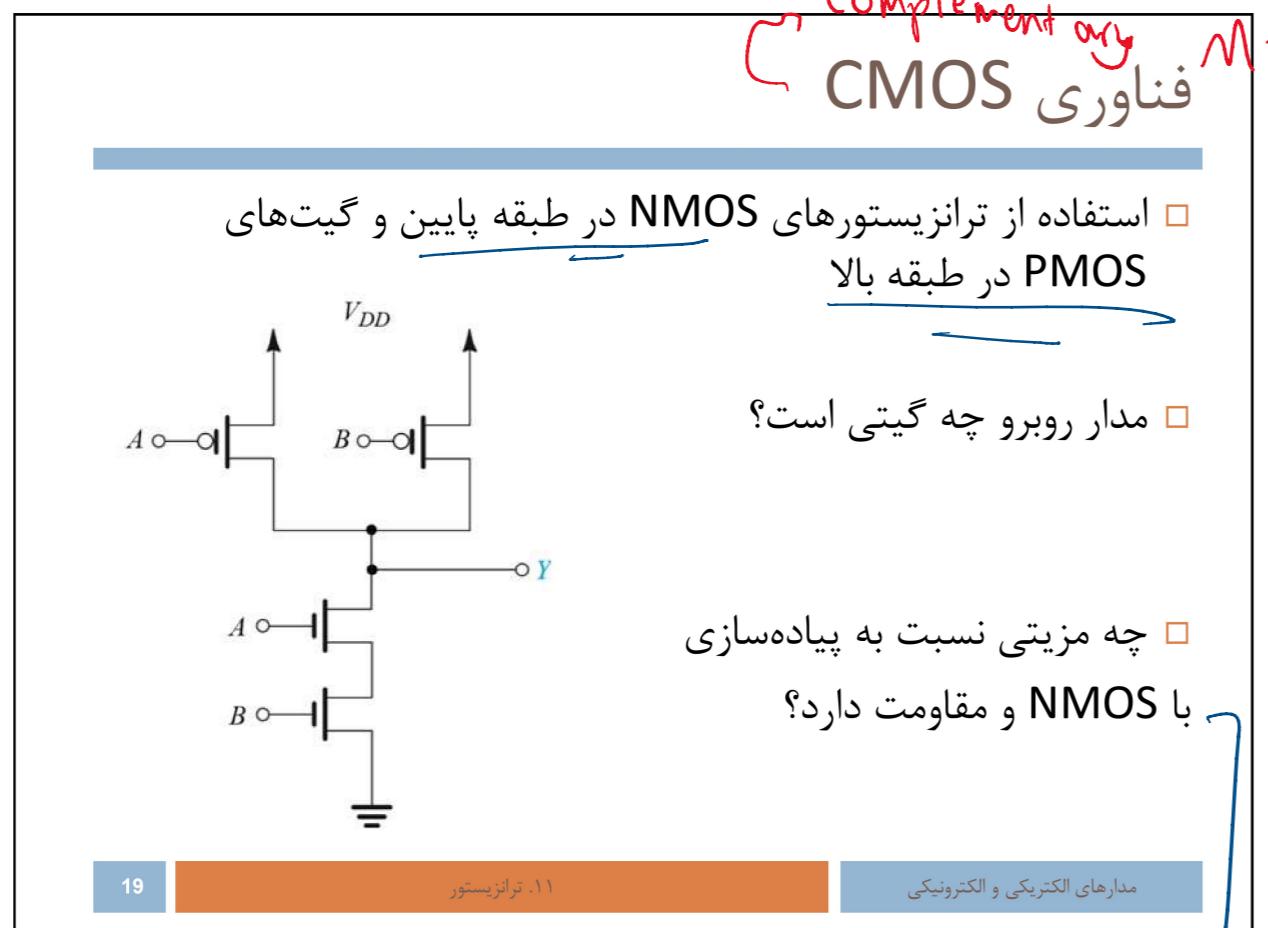
دو تا سوال:

۱- سینه ای در نهادی CMOS:
جواب آنها
pull-up
ستگه
کلید زد و سیم
PMOS

۲- سینه ای در سیم های
سوازی و سری دار
معنف مکعب (دوگان) هستند (حرای)

تا همی نعمت بر سینه های معلم باشد
و هملاً سینه ای انتقال کوتاه منع نمود

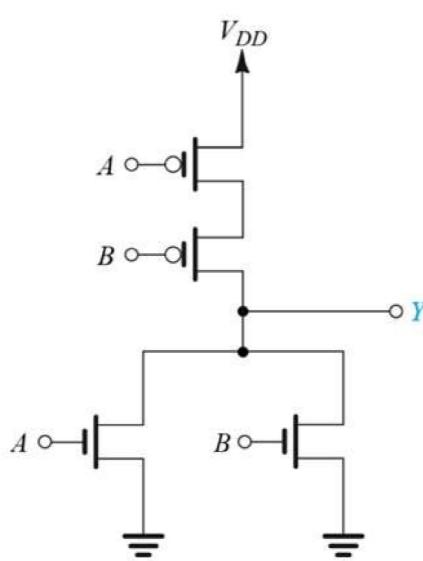
نی خواهیم هنرای هر دو مدار باهم
ردیم یا خاموش باشند

تواریخی صرف نظر
حوال ملاجایی پاسخ قطعه هست و قیمت داشت.

تمرین کلاسی ۱

□ مدار زیر بیان گر چه گیتی است؟

20

13. MOSFET Transistors 2

Electrical Circuits

NOR

11/17/2018

تمرين کلاسی ۲

□ تابع $Y = \overline{A(B + CD)}$ را پیاده‌سازی کنید.

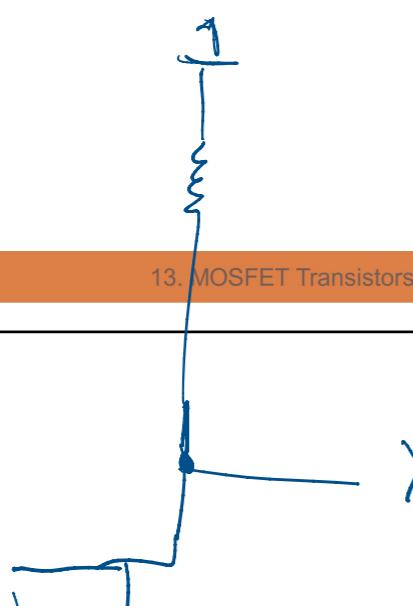
▣ فقط با استفاده از NMOS و مقاومت

با استفاده از ساختار CMOS □

21

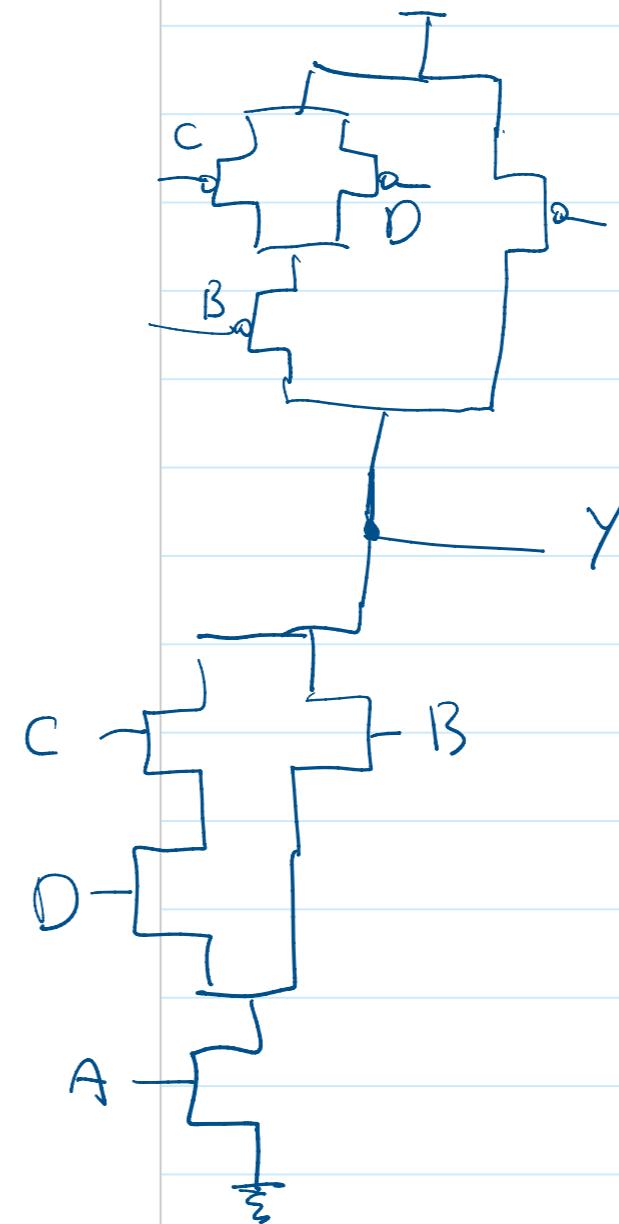
13. MOSFET Transistors 2

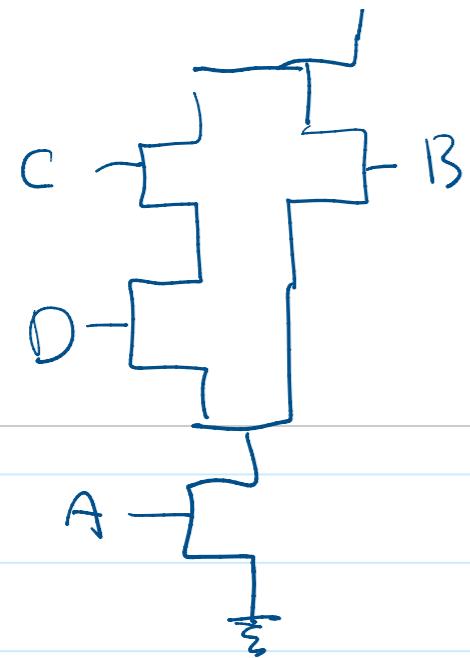
Electrical Circuits

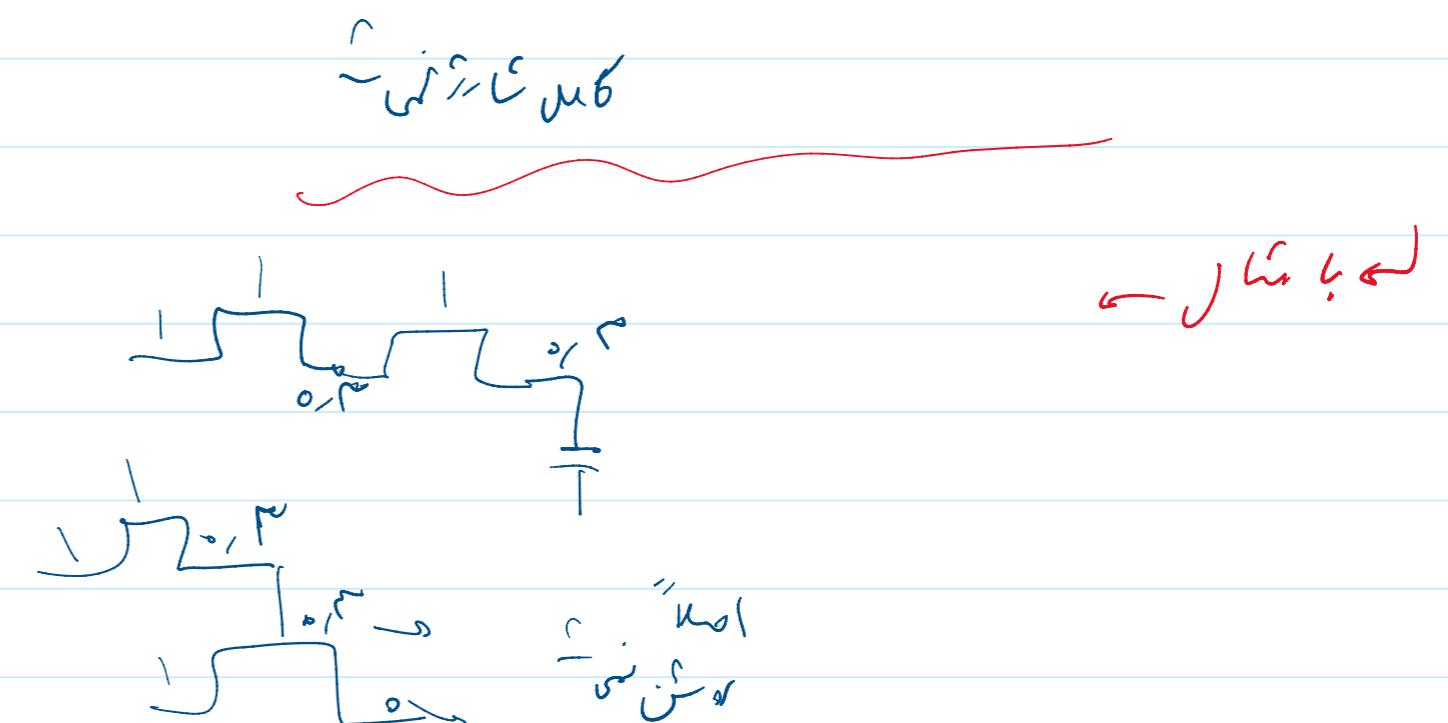
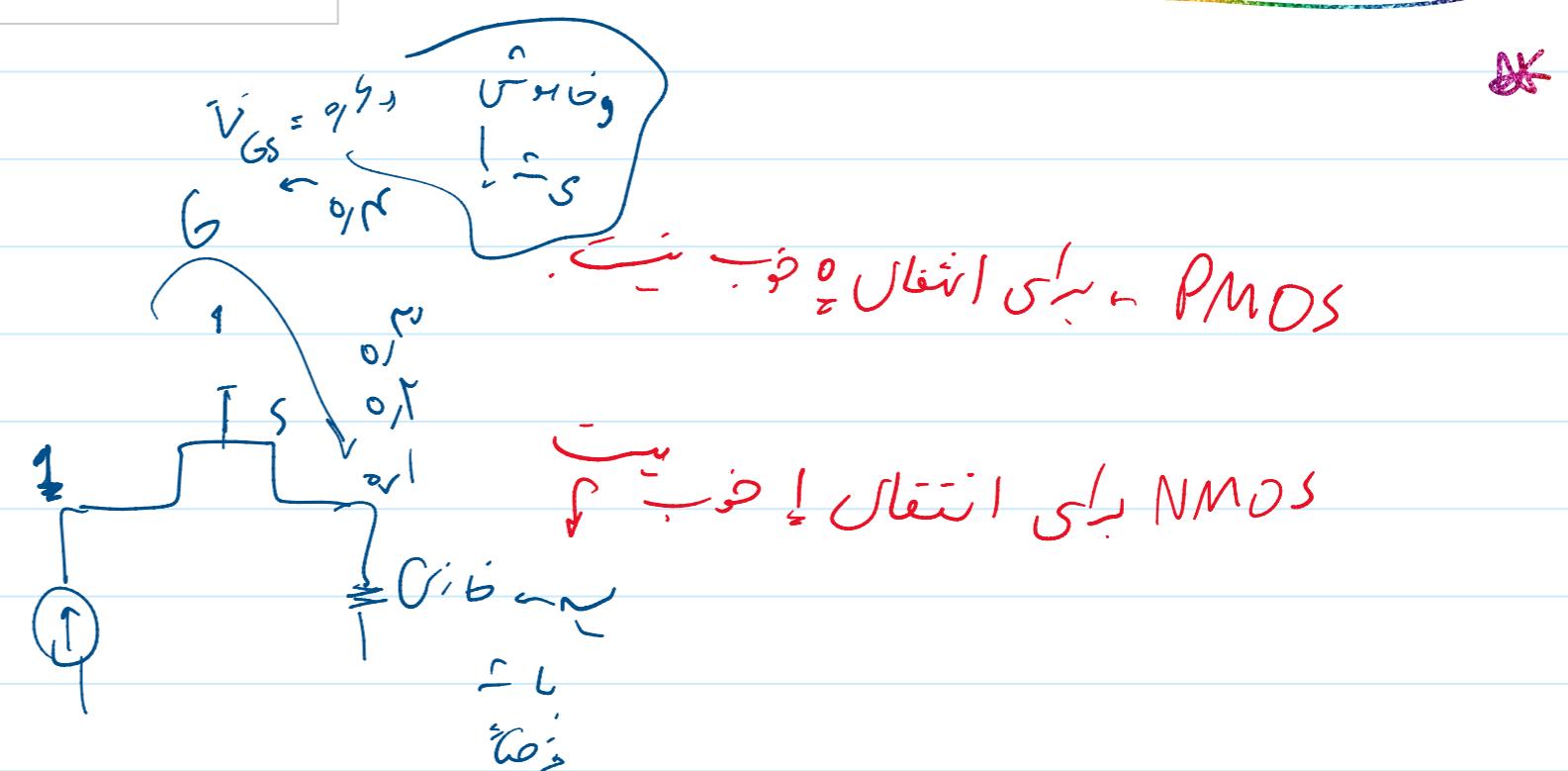
مکالمہ میں خروجی بائیں not بالا ملائے جس کی عکادی آنکھا ساختہ ہے۔

• "نور ناند" NOR-NAND
↓
دوستانی دوستی { دوستی

21

لگاریتمی انتقال و مدار

الخطاف والدوار $\rightarrow$ تغير اتجاه الدوران $\rightarrow$ تغير الميل